

Dades tècniques

Durada: 1 h i mitja.

Tipologia: Visita-taller

Nivell educatiu: educació primària; cicles mitjà i superior

Capacitat: 30 alumnes

Preu: 70 €

Informació: reserves@mmb.cat

Reserves: 933429929

Descripció de l'activitat

Com era el món per als europeus medievals? Quina mida pensaven que tenia la Terra? Què va fer que, en un moment donat de la història, aquesta concepció medieval anés canviant gràcies als descobriments geogràfics? Quines conseqüències van tenir els descobriments de noves terres?

Aquesta visita-taller es fonamenta en el treball en equip, un aspecte fonamental en la navegació, gràcies al qual el grup descobrirà com era la navegació en l'època dels grans descobriments, què va motivar aquelles persones a arriscar les seves vides per descobrir territoris desconeguts des del punt de vista europeu, aprendrà a utilitzar les mateixes eines que van permetre els mariners europeus dels segles XV i XVI travessar oceans mai navegats, i coneixeran les conseqüències que van tenir aquests descobriments, tant per a les persones que vivien a Europa, com per a les que vivien als territoris que van passar a formar part d'una imatge del món en evolució.

Objectius

- Identificar l'economia com a motor dels descobriments geogràfiques.
- Descobrir l'evolució en la representació de l'espai a partir dels nous descobriments.
- Conèixer els motius, les causes i les conseqüències dels descobriments.
- Copsar la importància de l'evolució tecnològica en l'època dels descobriments: evolució de les naus, els instruments de navegació i la cartografia.
- Prendre consciència de l'impacte dels descobriments en les poblacions dels territoris descoberts.
- L'evolució de les rutes comercials.

Continguts

- Les rutes comercials prèvies i posteriors als grans descobriments.
- El comerç de les espècies com a motor dels descobriments.
- Noves terres: nous productes de comerç
- Canvis en la representació cartogràfica del món.
- Els instruments de navegació a l'època dels descobriments.
- Tipologia i característiques de les naus dels descobriments.

- El descobriment d'un nou continent i la primera volta al món: motius, fets i conseqüències.
- Relació dels descobriments amb els nostres hàbits quotidians actuals.

Competències

- Aplicar estratègies de cerca i gestió de la informació per adquirir coneixement propi.
- Usar les eines tecnològiques (instruments de navegació) amb criteri, de forma ajustada a la situació, i interpretar les representacions que ofereixen.
- Interactuar oralment d'acord amb la situació comunicativa.
- Interpretar el present a partir de l'anàlisi dels canvis i continuïtats al llarg del temps, per comprendre la societat en què vivim.
- Adoptar hàbits d'aprenentatge cooperatiu.

Propostes didàctiques

Per a un millor aprofitament de l'activitat es recomana que treballeu el tema abans i després de la visita. A continuació us fem una sèrie de propostes que podeu adaptar segons les vostres necessitats i les del vostre alumnat.

- Abans de la visita podeu treballar com s'ho va fer Eratòstenes per demostrar que la terra és rodona i com s'ho va fer per saber quan mesurava la circumferència de la terra.
- Abans de la visita podeu analitzar diferents representacions del món conegut en diferents moments històrics i veure com s'ha anat conformant la imatge del món. Ho podeu presentar en el format que millor considereu. També es pot investigar com es dibuixaven els mapes, com obtenien la informació per fer-ho, qui eren les persones que ho feien...
- Després de la visita podeu treballar els diferents viatges/expedicions que s'han fet al llarg del temps i que han permès als europeus arribar a nous territoris que fins aquell moment eren desconeguts (quina va ser la ruta, qui la capitanejava, què va suposar...). Podeu fer-ho en forma de mural, vídeo o la forma de representació que considereu més oportuna.
  - Viatge de Bartolomé Dias (Cap de Bona Esperança. Accés a l'Oceà Índic)
  - Viatge de Vasco da Gama (Descoberta de la ruta cap a l'Índia)
  - Viatges de Cristòfol Colom (Descobriments d'Amèrica)
  - Viatge de Magallanes/El Cano (Primera circumnavegació de la Terra)
  - Viatge de James Cook (Sud de l'Oceà Pacífic)
  - Viatge del Beagle (Charles Darwin)
- Després de la visita podeu construir un quadrant i calcular l'alçada del sol per saber la latitud a la que us trobeu. O fins hi tot per calcular l'alçada d'edificis o altres elements de l'espai que estiguin a una certa alçada sobre el nivell del mar.
- Després de la visita podeu escriure un relat col·lectiu que narri les aventures d'un

viatge que us porta a una terra desconeguda. una persona comença el relat i el va passant a la següent per continuar on ho ha deixat i així fins al final. O podeu utilitzar altres formats, el que millor s'adeqüi al vostre alumnat.

- Després de la visita podeu anar al mercat/supermercat i observar les fruites, verdures i hortalisses o altres productes alimentaris i investigar d'on són originaris per veure com haurien canviat els nostres plats si Cristòfol Colom no hagués arribat a Amèrica. També podeu analitzar un des plats que més agradi i veure d'on són originaris els ingredients i com farien el plat amb ingredients que no vinguin d'Amèrica.
- Després de la visita podeu fer una espelmes, sabons, perfum d'espècies (canyella, vainilla, ...) També podeu fer una exposició al centre explicant l'origen, propietats i usos de les diferents espècies que venien d'orient a l'Edat Mitjana.

Si ens feu arribar informació sobre els vostres treballs (article, vídeo, presentació...) el publicarem al blog d'educació del Museu Marítim de Barcelona.

Enllaços d'interès

- Informació per construir un quadrant.
<https://www.astronomia-granen.es/.../Construimos+un+cuadrante+y+lo+utilizamos.pdf>
- Com va calcular la circumferència de la terra Eratóstenes.
<https://www.youtube.com/watch?v=UeIQnjOEGUY>
<https://www.youtube.com/watch?v=4gpECWx8sns>
<https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/quequicom/ggc-i-els-angles-compten-i-mesuren/video/5583096/>
- Mapes mundi antics
<https://www.geografiainfinita.com/2016/09/la-evolucion-de-la-cartografia-a-traves-de-15-mapas/>
- Fundación Nao Victoria
<https://www.fundacionnaovictoria.org/es/historia-nao-victoria/>
- Atlas Català d'Abraham de Cresques
<http://www.cresquesproject.net/catalan-atlas-legends>

Com organitzo la visita

- Feu la reserva de l'activitat trucant al 933 429 929 o envieu un correu a reserves@mmb.cat
- No dubteu en demanar informació i assessorament a l'equip educatiu del Museu si necessiteu més informació per preparar el vostre projecte pedagògic.
- Podeu fer la visita lliure al Museu per conèixer les seves exposicions. Descarregueu-vos la informació en format pdf al web.